

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

BÁO CÁO VỀ ĐẠI HỘI THỐNG NHẤT
CỦA ĐẢNG CÔNG NHÂN
DÂN CHỦ - XÃ HỘI NGÀ

13

VẤN ĐỀ RUỘNG ĐẤT
VÀ CUỘC ĐẤU TRANH CHO TỰ DO

VIỆC GIẢI TÁN ĐU-MA VÀ NHỮNG NHIỆM VỤ
CỦA GIAI CẤP VÔ SẢN

KHỦNG HOẢNG CHÍNH TRỊ VÀ SỰ PHÁ SẢN
CỦA SÁCH LƯỢC CƠ HỘI CHỦ NGHĨA

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I. LÊ-NIN

TOÀN TẬP

13

(Tháng Năm - tháng Chín 1906)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Ilich Lenin (22 - 4 - 1870 — 22 - 4 - 2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý **V. I. Lenin — Toàn tập** gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách **V. I. Lenin — Toàn tập** ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ **V. I. Lenin — Toàn tập**, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcova, xuất bản vào những năm 70 - 80 thế kỷ XX.

Tập 13 trong Bộ **V. I. Lenin - Toàn tập** này gồm những tác phẩm của Lenin viết vào giai đoạn từ tháng Năm đến tháng Chín năm 1906. Đa phần các tác phẩm của tập này phản ánh cuộc đấu tranh tư tưởng trong và sau Đại hội IV (Đại hội thống nhất), đấu tranh trong nội bộ

Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga, trong Duma nhà nước I giữa hai sách lược bôn-sê-vích và mên-sê-vích.

Nội dung chủ yếu của các bài viết đó giúp ta nhận thức được luận điểm rất cơ bản của Lênin là: Muốn Đảng có sức mạnh, tạo ra sự thống nhất nội bộ phải thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trên thực tế chứ không phải ở lời nói; phải lôi kéo được nhân dân vào cuộc đấu tranh, mở rộng mặt trận đấu tranh; kiên trì, bền bỉ vạch trần những tư tưởng phá hoại của bọn phản động, cơ hội, làm tâm thường hóa chủ nghĩa Mác của bọn cánh hữu... Kinh nghiệm sách lược đấu tranh tư tưởng của Lênin đã thành công trong thời kỳ này là mẫu mực cho các Đảng cộng sản học tập, sử dụng chế độ đại nghị, vận dụng cho đấu tranh nghị trường, tập hợp lực lượng dân chủ chống các thế lực phản động, tất nhiên không được buông lời vũ khí.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lênin; chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 5 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập mười ba trong Toàn tập của V. I. Lê-nin gồm những tác phẩm viết trong khoảng thời gian từ tháng Năm đến tháng Chín 1906.

Phần lớn những tác phẩm trong tập này là nhằm nói về những vấn đề có liên quan đến cuộc đấu tranh trong nội bộ đảng sau Đại hội IV (Đại hội thống nhất) của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga, đến hoạt động và việc giải tán Đu-ma nhà nước I, nhằm phân tích sách lược của những người bôn-sê-vích đối với Đu-ma và phê phán đường lối sách lược men-sê-vích.

Đại hội IV của đảng chỉ thực hiện sự thống nhất Đảng công nhân dân chủ-xã hội Nga về mặt hình thức. Bọn men-sê-vích và những người bôn-sê-vích vẫn tiếp tục đứng trên những lập trường chính trị khác nhau, và thực tế đã đại biểu cho hai tổ chức có những trung tâm lãnh đạo độc lập. Đối địch với Ban chấp hành trung ương men-sê-vích được đại hội bầu ra, là Ban chấp hành Pê-téc-bua của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga do Lê-nin lãnh đạo. Tuân theo luận điểm của Lê-nin cho rằng không thể lẫn lộn chính sách thống nhất phái bôn-sê-vích và phái men-sê-vích với việc đồng nhất họ, với việc đồng nhất những lập trường tư tưởng và chính trị của họ, ngay sau đại hội, những người bôn-sê-vích đã tiếp tục cuộc đấu tranh triệt để và có tính nguyên tắc chống chủ nghĩa cơ hội trong phong trào công nhân.

Mở đầu tập này là tác phẩm lớn của V. I. Lê-nin "Báo cáo về Đại hội thống nhất của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga (Thư gửi công nhân Pê-téc-bua)" do Lê-nin viết ngay sau đại hội. Trong tác phẩm này, một tác phẩm đã đóng một vai trò to lớn trong sự phát triển ý thức chính trị của công nhân, Lê-nin đã phân tích sâu sắc hoạt động của Đại hội IV của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga và những nghị quyết của đại hội, đã vạch trần chủ nghĩa cơ hội của bọn men-sê-vích và đã luận chứng cho lập trường của những người bôn-sê-vích về những vấn đề căn bản của cách mạng: đánh giá tình hình cách mạng và nhiệm vụ giai cấp của giai cấp vô sản, vấn đề ruộng đất, thái độ đối với Đu-ma nhà nước, khởi nghĩa vũ trang. Lê-nin đã tổng kết đại hội và xác định nhiệm vụ của những người bôn-sê-vích. Người nhấn mạnh rằng cần phải "thực sự thực hiện những nguyên tắc tập trung dân chủ trong tổ chức đảng, — bằng một công tác bền bỉ, tìm cách làm cho tổ chức cơ sở, trên thực tế chứ không phải trên lời nói, trở thành hạt nhân tổ chức cơ bản của đảng, làm cho tất cả các cơ quan cấp trên đều thực sự được bầu ra, có trách nhiệm phải báo cáo công tác và có thể bị bãi miễn. Phải bằng một công tác bền bỉ — Lê-nin chỉ ra như vậy — xây dựng một tổ chức bao gồm tất cả những công nhân dân chủ - xã hội giác ngộ và có sinh hoạt chính trị độc lập" (tập này, tr.77).

Lê-nin viết rằng những người bôn-sê-vích phải tiến hành một cuộc đấu tranh tư tưởng quyết liệt nhất, công khai và không thương tiếc chống lại những khuynh hướng cơ hội chủ nghĩa của cánh hữu trong Đảng dân chủ - xã hội, Người chỉ ra rằng cần phải thảo luận tự do những vấn đề sinh hoạt nội bộ đảng. Người chỉ ra rằng cần phải phấn đấu để có thể thảo luận rộng rãi các nghị quyết của đại hội, cần đòi hỏi tất cả đảng viên phải có thái độ tự giác và phê phán đối với những nghị quyết đó. Lê-nin viết: "Cần phải tiến hành cuộc thảo luận ấy trên báo chí, trong

các cuộc họp, trong các tiểu tổ và các nhóm nếu chúng ta quyết định, một cách thực sự nghiêm túc, thực hiện chế độ tập trung dân chủ trong đảng chúng ta, nếu chúng ta quyết định lôi cuốn quần chúng công nhân vào việc giải quyết một cách tự giác các vấn đề của đảng" (tr.82).

Sau đại hội, tại các tổ chức đảng ở địa phương thường có hai báo cáo viên cùng báo cáo về đại hội — một của những người bên-sê-vích, một của những người men-sê-vích. Báo cáo viên chính của những người bên-sê-vích là Lê-nin. Người đã báo cáo về đại hội trước các cán bộ đảng ở thủ đô, trong các cuộc họp của công nhân dân chủ - xã hội tiểu khu Nga - Pháp, các khu Mát-xcơ-va và Nác-va ở Pê-téc-bua, v.v.. Những lời phát biểu của Người đã giúp cho các đảng viên thường hiểu được tư tưởng và ý nghĩa các nghị quyết của đại hội và xác định được thái độ đúng đắn đối với các nghị quyết đó.

Mùa xuân và mùa hè 1906 phong trào cách mạng sôi động hơn đôi chút. Nếu như quý một 1906 số người bãi công là 269 nghìn, thì đến quý hai con số đó đã tăng lên đến 479 nghìn. Chỉ riêng tháng Sáu số người tham gia các cuộc bãi công kinh tế đã lên tới 90 nghìn, là con số cao nhất trong năm 1906.

Phong trào nông dân cũng được đẩy mạnh. Làn sóng công phần của nông dân đã bao trùm 215 huyện, tức là một nửa số huyện của phần nước Nga thuộc châu Âu. Phong trào trong quân đội và hải quân cũng phát triển rộng hơn nhiều so với thời kỳ từ tháng Mười đến tháng Chạp 1905. Tháng Sáu 1906 nổi lên những làn sóng công phần trong các đơn vị quân đội ở Xê-va-xtô-pôn, Ri-a-dan, Ba-tu-mi, Vla-di-cáp-ca-dơ, Tam-bốp, và đến tháng Bảy nổ ra những cuộc khởi nghĩa của binh lính và lính thủy ở Xvi-boóc-gơ, Crôn-stát, Rê-ven. Đầu tháng Năm 1906 trong bài báo "Cao trào mới", Lê-nin viết: "Chúng ta đang trải qua bước đầu của một cao trào xã hội mới. Cả phong trào của những người thất nghiệp,